

TARTALOM

MEGHÍVOTT ELŐADÓK ELŐADÁSAI

AGERER, R.: Az ektomikorrhizák térfoglalása és ennek következményei	11
VARGA J., KOCSUBÉ S., SZIGETI GY., BARANYI N. és TÓTH B.: A Janus-arcú kanapenész	12
PÓCSI I.: Az <i>Aspergillus</i> -ok stresszválaszrendszere	13

1. SEKCIÓ ELŐADÁSAI – GOMBARENDSZERTAN ÉS ÖKOLOGIA

KOVÁCS M. G.: A jó, a rossz és a csúf. Újabb eredmények a gombák nevezéktanában, taxonómiájában és diverzitásában	15
RIMÓCZI I. és PAPP V.: Szabolcs-Szatmár-Bereg megye néhány ritka gombafaja ...	16
SEBŐK F., DOBOLYI Cs., SZOBOSZLAY S. és KRISZT B.: Termofil gombák nichestratégiái, mint környezetvédelmi potenciál	17
MERÉNYI Zs., VARGA T., GEML J., CHEVALIER, G. és BRATEK Z.: A <i>Tuber brumale</i> aggr. filogenetikai elemzése	18
ORCZÁN Á. K., MERÉNYI Zs., VARGA T. és BRATEK Z.: A <i>Tuber regianum</i> első hazai előfordulása	20
PINTYE A. és Kiss L.: Lisztharmatgombák mikrociklikus konídiumképzése és ennek kapcsolata az <i>Ampelomyces</i> mikoparazitákkal	22
SILLER I., KUTSZEI G., DIMA B., TAKÁCS K. és ÓDOR P.: A faállomány szerkezeti jellemzőinek hatása a nagygombaközösségekre őrségi erdőkben	24
KUTSZEI G., DIMA B., TAKÁCS K., ÓDOR P. és SILLER I.: Nagygombák termőesteinek térbeli mintázata őrségi erdőkben	25
SERESS D., NAGY G. L., LUKÁCS F. A., NÉMETH B. J. és KOVÁCS M. G.: Őshonos és tájidegen növények ektomikorrhiza-képző gombái Fülöpházán	27
KNAPP G. D., PINTYE A. és KOVÁCS M. G.: Őshonos és inváziós növények gyökérendofiton gombáinak vizsgálata alföldi félszáraz területeken	29

2. SEKCIÓ ELŐADÁSAI – MOLEKULÁRIS ÉS SEJTSZINTŰ MIKOLÓGIA

EMRI T., SZILÁGYI M., SZARVAS V., MISKEI M., KARÁNYI Zs. és PÓCSI I.: A szénforráséhezés által indukált transzkripciós változások vizsgálata az <i>Aspergillus nidulans</i> fonalas gombában	31
HORVÁTH P., HAMARI Zs., VÁGVÖLGYI Cs. és GÁCSEI A.: A génduplikáció és a szekretált aszpartil-proteináz 1 szerepe <i>Candida parapsilosis</i> virulenciájában	32
SZILÁGYI M., BAKTI F., ANTON F., DOROGI Cs., PÓCSI I. és EMRI T.: Az <i>Aspergillus nidulans</i> autolitikus enzimeinek vizsgálata	33
GALGÓCZY L., KOVÁCS L., VIRÁGH M., PAPP T. és VÁGVÖLGYI Cs.: Van-e a fonalas tömlősgombáknak β -defenzinszerű molekulákon alapú „immunrendszere”?	35
TÓTH V., NAGY Cs. T., MISKEI M., PÓCSI I. és EMRI T.: Az <i>Aspergillus nidulans</i> var. <i>roseus</i> ATCC 58397 jellemzése	36
GAZDAG Z., MÁTÉ G., ČERTÍK, M., KÓSZEGI B., TÜRMEK K., BELÁGYI J. és PESTI M.: <i>Saccharomyces cerevisiae</i> Δ erg5 ergoszterin mutáns törzs oxidatív-stressz-érzékenységének és oxido-redukciós állapotának vizsgálata	38
NAGY G., FARKAS A., CSERNETICS Á., VÁGVÖLGYI Cs. és PAPP T.: Eltérően kifejeződő HMG-KoA-reduktáz gének <i>Mucor circinelloides</i> -ben	39
PAPP G., HORVÁTH E., MIKE N., GAZDAG Z., BELÁGYI J., POLLÁK E., GYÖNGYI Z., BÁNFALVI G. és PESTI M.: A patulin hatásmechanizmusának vizsgálata hasadó élesztőben	41

PFEIFFER I., MÁRKI-ZAY J., FARKAS Z., KUCSERA J. és VÁGVÖLGYI Cs.: MDR-fenotípussal összefüggő effluxpumpák működésének vizsgálata <i>Saccharomyces cerevisiae</i> -ben	42
HORVÁTH A., RÁCZ-MÓNUS A., VÖRÖS E. és SVEICZER Á.: Sejtnövekedési mintázatok vizsgálata a hasadó élesztőben	44

3. SZEKCIÓ ELŐADÁSAI – ALKALMAZOTT MIKOLÓGIA

MAJOROS L.: Régi és új antifungális szerek hatásmechanizmusa, in vitro és in vivo hatékonysága	47
KOVÁCS R., MAJOROS L., BERÉNYI R., SZILÁGYI J., FÖLDI R., GESZTELYI R., KARDOS G. és JUHÁSZ B.: Caspofungin in vivo és in vitro hatékonyságának összehasonlító vizsgálata <i>Candida parapsilosis</i> , <i>C. orthopsilosis</i> , <i>C. metapsilosis</i> és <i>C. albicans</i> izolátumok esetén	48
HALMY K.: Gombaaderencia-vizsgálatok onychomycosisos betegeknél	50
KARAFFA L.: A laktóztranszport szabályozásának vizsgálata <i>Aspergillus nidulans</i> -ban	52
BERKICS A., BAJCSI N., KOVÁCS M., BELÁK Á., TEPARIČ, R., MRSA, V. és MARÁZ A.: <i>Candida zeylanoides</i> extracelluláris lipáztermelésének optimalítása és az enzim jellemzése	53
CERNUS O. és BARANYI J.: Mikológiai adatbázis, penészgomba-szaporodás előrejelzésére	54
HERNÁDI I., MAGURNO, F., SASVÁRI Z., SZENTES S. és POSTA K.: Mikorrhiza-oltóanyag tesztelése paprikán: hogyan befolyásolja az őshonos arbuskuláris mikorrhizagombákat?	56
CZIFRA D., URBÁN P., KÖRMÖCZI P., OLÁH SZ., ZARGARZADEH, S., GOLTAPÉH, E. M., DANESH, Y. R., NAGY A., NAGY G. L., MANCZINGER L., HATVANI L., VÁGVÖLGYI Cs. és KREDICS L.: Csiperkével és laskagombával asszociált <i>Trichoderma</i> közösségek természetes és mesterséges élőhelyeken	57
VETTER J.: A gombafehérvék jellege és értéke	59
VARGA T., MERÉNYI Zs., ILLYÉS Z., TAMASKÓ G., CHEVALIER, G. és BRATEK Z.: A nyári szarvasgomba ELTE-INRA kísérleti ültetvények vizsgálatának eredményei	61

POSZTERSZEKCIÓ 1. – GOMBARENDSZERTAN ÉS ÖKOLÓGIA

.....	63
-------	----

POSZTERSZEKCIÓ 2. – MOLEKULÁRIS ÉS SEJTSZINTŰ MIKOLÓGIA

.....	95
-------	----

POSZTERSZEKCIÓ 3. – ALKALMAZOTT MIKOLÓGIA

.....	117
-------	-----

REGISZTRÁLT RÉSZTVEVŐK, INDEX

A konferencia regisztrált résztvevőinek e-mail címei	169
Index	171

BÜKKÖSÖK TERMÉSZETKÖZELI ÁLLAPOTÁT INDIKÁLÓ LIGNIKOL NAGYGOMBÁK A JUHDÖGLŐ-VÖLGY ERDŐREZERVÁTUMBÓL

PAPP Viktor

Budapesti Corvinus Egyetem, Kertészettudományi Kar, Növénytan Tanszék és Soroksári Botanikus Kert, 1118 Budapest, Ménesi út 44.

A Juhdöglő-völgy Erdőrezervátum a Vértes hegységben, mintegy 80,8 ha-os (magterület: 25,7 ha) területen található. Az élőhely meghatározó fái a bükk (*Fagus sylvatica*) és a tölgyek (*Quercus cerris*, *Q. petraea*, *Q. pubescens*). A bükkös állomány relatíve kis kiterjedésű, de jelentős mennyiségű holt faanyagot tartalmaz. Ennek köszönhetően a rezervátum számos, ritka, veszélyeztetett lignikol nagygombának szolgál életteréül. A bükkös élőhelyek természetközeli állapotának és természetvédelmi értékének meghatározására CHRISTENSEN és mtsai (2004) 106 európai erdőrezervátum adatai alapján 21 lignikol indikátorfajt jelöltek ki. Az általuk összeállított listát több európai ország mikológusai is használják, ezáltal lehetőséget adva az élőhelyek összehasonlítására.

A Juhdöglő-völgy Erdőrezervátumban élő lignikol nagygombák felvételezését 2010 őszén kezdtem, és a vizsgálatok még jelenleg is folynak. A területről ez idáig a 21 indikátorfajból 14 jelenlétét dokumentáltam. A pilotéciumos termőtestet képző fajok közül a *Flammulaster limulatus*, a *F. muricatus*, az *Ossicaulis lignatilis* és a *Pluteus umbrosus* fajokat sikerült kimutatni, valamint a *Pholiota squarrosoides*-t, illetve a *Hohenbuehelia auriscalpium*-ot, melyek Magyarországra újak bizonyultak. A taplófajok közül a területen gyakori volt az *Ischnoderma resinosum*, valamint a *Ceriporiopsis gilvescens*, a *C. pannocincta*, a *Ganoderma cupreolaccatum* (syn. *G. pfeifferi*), az *Inonotus cuticularis* és a *Spongipellis delectans* termőtesteit is sikerült megtalálni. A *Hericium coralloides* előfordulását több alkalommal is dokumentáltam. A rezupinátus termőtestet képző *Mycoacia nothofagi*-t pedig első alkalommal sikerült Magyarországról kimutatni. Az eddigi adatok alapján megállapítható, hogy a Juhdöglő-völgy Erdőrezervátum lignikol nagygombák szempontjából az ország egyik kiemelkedő természetvédelmi jelentőségű élőhelye.

LIGNICOLOUS MACROFUNGI AS INDICATORS OF NATURE VALUE OF BEECH FOREST FROM THE JUHDÖGLŐ-VÖLGY FOREST RESERVE

Viktor PAPP

Department of Botany and Botanical Garden of Soroksár, Corvinus University of Budapest, H-1118 Budapest, Ménesi út 44, Hungary

The Juhdöglő-völgy Forest Reserve is located in the Vértes Mts, its extension is 80.8 ha (core area: 25.7 ha). The dominant trees of the forest are beech (*Fagus sylvatica*) and oak species (*Quercus cerris*, *Q. petraea*, *Q. pubescens*). Though the beech stand is relatively small, it contains a considerable amount of dead wood. Therefore, the reserve territory serves as a habitat for several rare and endangered

wood-inhabiting macrofungi. Based on the datasets of 106 European forest reserves, CHRISTENSEN et al. (2004) identified 21 lignicolous species as indicators of nature conservation status and the state of condition of beech forests. According to their list, applied also by several other European mycologists, the different beech habitats could be compared.

The investigations on the lignicolous macrofungi of the Juhdöglő-völgy Forest Reserve started in the autumn of 2010. Up to now, the presence of 14 out of the 21 indicator species was documented from the area. Out of the agaricoid species, *Flammulaster muricatus*, *F. limulatus*, *Ossicaulis lignatilis* and *Pluteus umbrosus* have been observed, as well as *Pholiota squarrosoides* and *Hohenbuehelia auriscalpium*, which latter two had never been found in Hungary before. Out of the polyporoid species, *Ischnoderma resinosum* was frequent in the area. Besides, the basidiocarps of *Ceriporiopsis gilvescens*, *C. pannocincta*, *Ganoderma cupreolaccatum* (syn. *G. pfeifferi*), *Inonotus cuticularis* and *Spongipellis delectans* were also observed. The presence of *Hericium coralloides* was documented several times. The resupinate basidiomycete *Mycoacia nothofagi* was detected for the first time in Hungary also during this study. Based on the up-to-now gathered data, it can be stated that the Juhdöglő-völgy Forest Reserve is one of the most important habitats in Hungary, concerning nature conservation value of the wood-inhabiting macrofungi.

Irodalomjegyzék / References

- CHRISTENSEN, M., HEILMANN-CLAUSEN, J., WALLEYN, R. & ADAMČIK, S. (2004): *Wood-inhabiting fungi as indicators of nature value in European beech forests*. – In: MARCHETTI, M. (ed.): *Monitoring and indicators of forest biodiversity in Europe from ideas to operationality*. *EFI Proceedings* 51: 229–237.

A *GANODERMA CUPREOLACCATUM* (SYN. *G. PFEIFFERI*) TAXONÓMIAI HELYZETE ÉS MAGYARORSZÁGI ELTERJEDÉSE

PAPP Viktor¹ és SILLER Irén²

¹*Budapesti Corvinus Egyetem, Kertészettudományi Kar, Növénytani Tanszék és Soroksári Botanikus Kert, 1118 Budapest, Ménesi út 44.*

²*Szent István Egyetem, Állatorvos-tudományi Kar, Biológiai Intézet, Növénytani Tanszék, 1400 Budapest, Rottenbiller u. 50.*

Magyarország területén öt *Ganoderma* faj (*G. adpersum*, *G. applanatum*, *G. cupreolaccatum*, *G. lucidum*, *G. resinaceum*) található, melyek közül a *G. cupreolaccatum*-ról (syn. *G. pfeifferi*) rendelkezünk a legkevesebb információval. Ennek a főként élő, idős bükkfák tövében termőtestet képző fajnak mindösszesen hat hazai előfordulási adatát ismerjük (Börzsöny: Nagy-Hideg-hegy; Bükk: Őserdő Erdőrezervátum; Mecsek: Erdősmecske, Kőszegi-forrás Erdőrezervátum; Vértes: Pusztavám; Zalaidomság: Vétyem Erdőrezervátum). Jelen munkában négy újabb adatát közöljük a Malomvölgyi-árokából és Dobogókőről (Visegrádi-hegység), a Tátika Erdőrezervátumból (Bakony), valamint a Juhdöglő-völgy Erdőrezervátumból (Vértes). Ez az Európában és hazánkban is igen ritka *Ganoderma* faj nem szerepel a magyarországi